

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана юридичного факультету
Т.О. Коломоєць

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Право
спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право

ВИКЛАДАЧ: Пелех Ія Василівна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри цивільного права

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Д.О.Срмоленко

 Д.О.Срмоленко

2025 рік

Зв'язок з викладачем: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення),

iyazozul@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136>

Телефон: (061) 228-76-40

Кафедра: кафедра цивільного права, ЗНУ, 5 корп., ауд. 111

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи права Європейського Союзу» є розкриття сутності права Європейського Союзу, поглиблення правового світогляду студентів, формування професійних уявлень про міжнародну правову систему, правову систему Європейського Союзу, створення теоретичних уявлень про предмет, методи, принципи, галузі, підгалузі, інститути та норми міжнародного права та права Європейського Союзу, формування вмінь студентів правильно використовувати норми та права Європейського Союзу у своїй подальшій діяльності.

«Основи права Європейського Союзу» – одна з найважливіших навчальних дисциплін, оскільки у 2016 році в Преамбулі Конституції України був закріплений євроінтеграційний курс нашої держави, а у 2022 році Україна отримала статус кандидата у члени ЄС. Знання права Європейського Союзу та навички його застосування щодо конкретних ситуацій є необхідною умовою успішної роботи за фахом.

Право Європейського Союзу є достатньо чітким та структурованим, проте доволі розгалуженим, що ускладнює процес його вивчення.

Навчальна дисципліна покликана забезпечити узагальнення, поглиблення і розширення знань здобувачів ступеня вищої освіти щодо первинного та вторинного права ЄС, підготувати до практичного застосування його у повсякденній діяльності. Важливим є детальне вивчення процесу європейської інтеграції України та адаптації національного законодавства до права ЄС.

Дисципліна «Основи Права ЄС» будується на базі як міжнародних нормативних актів, так і актів самого Європейського Союзу (включаючи і різноманітні поточні акти, що видаються органами та інституціями ЄС).

Дисципліна «Основи Права ЄС» тісно пов'язана з такими дисциплінами: ОК 25 «Міжнародний захист прав людини», ОК 26 «Міжнародне публічне право», ОК 28 «Міжнародне приватне право» та ОК 12 «Філософія права».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3 -й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	8 год.
Практичні заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	46 год.	74 год.

Консультації	Дистанційно через Zoom (кожен вівторок о 14:00) Логін 9720791209 Пароль 243852
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав	Практичні методи: виконання вправ, розв'язування задач, складання таблиць тощо. Метод навчання з використанням Інтернет технологій (електронне навчання); науково-дослідний (частково пошуковий) метод. Самостійна робота.	Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо). Підсумковий контрольний захід проводиться по завершенню семестру та складається з письмової відповіді на іспиті (тестування, розгорнута відповідь на питання, вирішення кейсу). Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин

людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.		показати отримані знання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття та правова основа Європейського Союзу

Історія розвитку ідей про створення об'єднаної Європи. Проблеми визначення правового статусу ЄС. Ознаки міжнародної міжурядової організації, притаманні ЄС. Правосуб'єктність ЄС у міжнародному праві, комунітарному праві та національному праві держав-членів. Основні принципи функціонування Європейського Союзу. Символи Європейського Союзу. Членство у Європейському Союзі. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Загальні засади Європейського Союзу як умова створення Союзу. Сприяння соціально-економічному прогресу. Затвердження спеціальної політики щодо особливості Європейського Союзу на міжнародній арені. Посилення захисту прав та інтересів громадян. Зміцнення співробітництва в галузі юстиції і внутрішніх справ. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Правові засади Європейського Союзу щодо суб'єктів громадян, їх правоздатності й дієздатності. Дія норм у внутрішньому правопорядку для членів союзу. Система континентального права і норми права Європейського Союзу. Принцип дії *Acquis communautaire*. Правосуб'єктність союзу як юридичної особи.

Змістовий модуль 2. Право Європейського Союзу

Поняття, природа та предмет права Європейського Союзу. Співвідношення права ЄС, міжнародного права та національного права членів ЄС. Принципи права ЄС. Система права ЄС. Поняття джерел права ЄС. Гармонізація правових систем держав-членів ЄС. Безпосереднє застосування права ЄС органами ЄС. Відповідальність за порушення норм комунітарного права. Тлумачення комунітарного права. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу. Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Типові акти і їх значення. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права

Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Загальні принципи права, що походять з природного права союзу, і їх значення. Роль загальних принципів, спільних для правових порядків кількох держав-членів.

Змістовий модуль 3. Організаційна структура Європейського Союзу

Система органів Європейського Союзу. Співвідношення понять “орган” та “інституція” ЄС. Політико-правова природа органів ЄС. Класифікація органів ЄС. Основні органи ЄС. Фінансові органи ЄС. Міжвідомчі органи ЄС. Консультативні органи ЄС. Основні органи ЄС. Допоміжні органи Європейського Союзу. Рахункова палата. Європейський інспектор із захисту даних. Соціально-економічний комітет. Комітет регіонів. Комітет зайнятості. Створення організації Європейського Союзу з урахуванням специфіки Європи. Принципи дії в організації: суміщення функцій; поліцентричні структури; розподілена лояльність; розподіл влад. Комісія як виконавчий орган Європейського Союзу і її повноваження. Склад і призначення членів комісії. Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Роль комітету постійних представників (COREPER). Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження (законодавчі, бюджетні, наглядові, політичні функції). Економічний і соціальний комітети: склад, призначення і функції. Роль комітету регіонів і його функції. Палата аудиторів: склад, призначення, функції. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу

Змістовий модуль 4. Членство в Європейському Союзі та компетенції Європейського Союзу

Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Політика сусідства Європейського Союзу. Копенгагенські критерії. Об’єктивні та суб’єктивні критерії членства в Європейському Союзі. Політичні критерії. Економічні критерії. Інші критерії. Географічний критерій членства. Розподіл компетенції між Союзом та державами. Виключна компетенція. Спільна компетенція. Доповнююча компетенція. Спеціальна компетенція. Дорозуміла компетенція. Паралельна компетенція.

Змістовий модуль 5. Захист прав людини в Європейському Союзі

Місце інституту основ правового статусу особи у системі права ЄС. Система та джерела норм права ЄС, які визначають правовий статус людини та громадянина. Елементи правового статусу людини та громадянина у праві ЄС. Принципи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи та обов’язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Судовий захист. Позасудові засоби захисту. Інститут Омбудсмана ЄС. Органи спеціальної компетенції у сфері захисту прав людини. Процесуальні гарантії. Справедливість та неупередженість суду. Право на захист та правову допомогу. Процесуальні гарантії захисту прав та свобод у сфері кримінального судочинства. Матеріальні гарантії. Майнова відповідальність ЄС та держав-членів ЄС за порушення прав і свобод людини.

Змістовий модуль 6. Україна та Європейський Союз

Політико-правові передумови співробітництва України та ЄС. Проблеми вибору між стратегіями членства та сусідства у відносинах між Україною та ЄС. Історія розвитку відносин

України та ЄС. Основні етапи розвитку відносин між Україною та ЄС. Угода про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС 1994 р. План дій «Україна – ЄС». Зміни у напрямках та формах співробітництва України та ЄС після розширення ЄС. Угода про асоціацію та зону вільної торгівлі. Передвступна стратегія держав-партнерів ЄС та проблеми її реалізації в Україні. Порядок прийняття до ЄС нових членів. Процедура підготовки до вступу та вступу до ЄС. Умови вступу. Копенгагенські критерії членства. Отримання статусу кандидата у члени ЄС в 2022 році. Основні напрямки подальшого розвитку відносин України з ЄС та його членами. Географічне розташування України щодо країн Європейського Союзу як основна умова співпраці зі союзом. Розвиток інтеграційних процесів в Європейському Союзі щодо залучення України до асоційованих членів союзу. Розширення шляхів сполучення як перший крок до подальшого співробітництва в галузі економічної співпраці.

Особливості співпраці України та ЄС під час правового режиму воєнного стану.

Відбудова післявоєнної України: роль Європейського Союзу.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема. Поняття та правова основа Європейського Союзу	2	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 1	Тема. <i>Поняття ЄС та історія створення</i> Історія розвитку ідей про створення об'єднаної Європи. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Правові засади Європейського Союзу щодо суб'єктів громадян, їх правоздатності й дієздатності. Дія норм у внутрішньому правопорядку для членів союзу. Система континентального права і норми права Європейського Союзу. Принцип дії <i>Acquis communautaire</i> . Правосуб'єктність союзу як юридичної особи.	2	2	щотижня
Практичне заняття 2	Тема. <i>Правовий статус ЄС</i> Проблеми визначення правового статусу ЄС. Ознаки міжнародної міжурядової організації, притаманні ЄС. Правосуб'єктність ЄС у міжнародному праві, комунітарному праві та національному праві держав-членів. Основні принципи функціонування Європейського Союзу. Символи Європейського Союзу. Членство у	2	2	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

	Європейському Союзу. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Загальні засади Європейського Союзу як умова створення Союзу. Сприяння соціально-економічному прогресу. Затвердження спеціальної політики щодо особливості Європейського Союзу на міжнародній арені. Посилення захисту прав та інтересів громадян. Зміцнення співробітництва в галузі юстиції і внутрішніх справ.			
Самостійна робота	Тема. Основи правового функціонування ЄС Передумови європейської інтеграції. Створення і розвиток європейських співтовариств. Амстердамський договір. Ніщський договір. Лісабонський договір.	6	10	
Лекція 2	Тема. Право Європейського Союзу	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 3	Тема. Первинне право ЄС Поняття, природа та предмет права Європейського Союзу. Співвідношення права ЄС, міжнародного права та національного права членів ЄС. Принципи права ЄС. Система права ЄС. Поняття джерел права ЄС. Гармонізація правових систем держав-членів ЄС. Безпосереднє застосування права ЄС органами ЄС. Відповідальність за порушення норм комунітарного права. Тлумачення комунітарного права. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу.	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 4	Тема. Вторинне право ЄС Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Типові акти і їх значення. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Загальні принципи права, що походять з природного права союзу, і їх значення. Роль загальних	2		

	принципів, спільних для правових порядків кількох держав-членів.			
Самостійна робота	Тема. Право ЄС Проаналізуйте положення Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу, охарактеризуйте структуру договорів; вкажіть на особливості юридичної техніки, використаної для договорів; знайдіть у тексті договорів норми-дефініції, норми-принципи, регулятивні та охоронні норми; проаналізуйте та порівняйте перелік принципів діяльності ЄС, викладених у Договорі про ЄС та у Договорі про функціонування ЄС. Послугуючись науковою літературою створіть схему історичного розвитку Європейського Союзу	6	10	
Лекція 3	Тема. Організаційна структура Європейського Союзу	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 5	Тема. Основні органи та інституції ЄС Система органів Європейського Союзу. Співвідношення понять «орган» та «інституція» ЄС. Політико-правова природа органів ЄС. Класифікація органів ЄС. Основні органи ЄС. Фінансові органи ЄС. Міжвідомчі органи ЄС. Консультативні органи ЄС. Основні органи ЄС. Допоміжні органи Європейського Союзу. Рахункова палата. Європейський інспектор із захисту даних. Соціально-економічний комітет. Комітет регіонів. Комітет зайнятості. Створення організації Європейського Союзу з урахуванням специфіки Європи. Принципи дії в організації: суміщення функцій; поліцентричні структури; розподілена лояльність; розподіл влад. Комісія як виконавчий орган Європейського Союзу і її повноваження. Склад і призначення членів комісії.	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 6	Тема. Органи та інституції ЄС Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Роль комітету постійних представників. Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження (законодавчі, бюджетні, наглядові, політичні функції). Економічний і соціальний комітети: склад, призначення і	2		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

	функції. Роль комітету регіонів і його функції. Палата аудиторів: склад, призначення, функції. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу.			
Самостійна робота	Тема. Структура ЄС Поняття інституцій ЄС. Класифікація інституцій і органів ЄС. Європейський парламент. Європейська комісія. Європейська Рада. Рада ЄС. Судові структури ЄС. Рахункова палата. Європейський центральний банк. Європейський соціально-економічний комітет. Комітет Регіонів. Європейський інвестиційний банк. Інші органи ЄС	6	10	
Лекція 4	Тема. Членство в Європейському Союзі та компетенції Європейського Союзу	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 7	Тема. Членство в Європейському Союзі Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Політика сусідства Європейського Союзу. Копенгагенські критерії. Об'єктивні та суб'єктивні критерії членства в Європейському Союзі. Політичні критерії. Економічні критерії. Інші критерії. Географічний критерій членства.	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 8	Тема. Компетенція Європейського Союзу Розподіл компетенції між Союзом та державами. Виключна компетенція. Спільна компетенція. Доповнююча компетенція. Спеціальна компетенція. Дорозуміла компетенція. Паралельна компетенція.	2		
Самостійна робота	Тема. Членство в Європейському Союзі та компетенції Європейського Союзу Поняття і види компетенції в праві ЄС. Розподіл компетенції між ЄС та державами-членами. Питання вступу до ЄС. Копенгагенські критерії – поняття та зміст. Вихід з Європейського Союзу – підстави та процедура	6	10	
Лекція 5	Тема. Захист прав людини в Європейському Союзі	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 9	Тема. Захист прав людини в Європейському Союзі Місце інституту основ правового статусу особи у системі права ЄС. Система та джерела норм права ЄС, які визначають правовий статус людини та громадянина.	2		<i>щотижня</i>

Практичне заняття 10	Елементи правового статусу людини та громадянина у праві ЄС. Принципи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Тема. Способи захисту прав людини в Європейському Союзі Судовий захист. Позасудові засоби захисту. Інститут Омбудсмана ЄС. Органи спеціальної компетенції у сфері захисту прав людини. Процесуальні гарантії. Справедливість та неупередженість суду. Право на захист та правову допомогу. Процесуальні гарантії захисту прав та свобод у сфері кримінального судочинства. Матеріальні гарантії. Майнова відповідальність ЄС та держав-членів ЄС за порушення прав і свобод людини.	2		
Самостійна робота	Тема. Захист прав людини в ЄС Розвиток уявлень про захист прав людини в ЄС. Поняття громадянства Європейського Союзу. Права та привілеї громадян ЄС. Класифікація прав громадян ЄС. Гарантії прав громадян ЄС. Хартія Європейського Союзу про основні права: значення та зміст. Інститути Європейського Союзу, що діють у сфері захисту прав людини.	6	10	
Лекція 6	Тема. Україна та Європейський Союз	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 11	Тема. Історія відносин Україна-ЄС Політико-правові передумови співробітництва України та ЄС. Проблеми вибору між стратегіями членства та сусідства у відносинах між Україною та ЄС. Історія розвитку відносин України та ЄС. Основні етапи розвитку відносин між Україною та ЄС.	2	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 12	Тема. Відносини Україна-ЄС на сучасному етапі Угода про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС 1994 р. План дій «Україна – ЄС». Зміни у напрямках та формах співробітництва України та ЄС після розширення ЄС. Угода про асоціацію та зону вільної торгівлі. Передвступна стратегія держав-партнерів	2	2	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

	ЄС та проблеми її реалізації в Україні. Порядок прийняття до ЄС нових членів. Процедура підготовки до вступу та вступу до ЄС. Умови вступу. Копенгагенські критерії членства. Отримання статусу кандидата у члени ЄС в 2022 році.			
Самостійна робота	Тема. Історія відносин Україна-ЄС Співпраця України та ЄС у контексті ЄПС та СП. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.	6	10	
Лекція 7	Тема. Україна та Європейський Союз в сучасному світі	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття 13	Тема. Співпраця України та ЄС Основні напрямки подальшого розвитку відносин України з ЄС та його членами. Географічне розташування України щодо країн Європейського Союзу як основна умова співпраці зі союзом. Розвиток інтеграційних процесів в Європейському Союзі щодо залучення України до асоційованих членів союзу. Розширення шляхів сполучення як перший крок до подальшого співробітництва в галузі економічної співпраці.	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 14	Тема. Відносини Україна – ЄС під час війни Особливості співпраці України та ЄС під час правового режиму воєнного стану. Відбудова післявоєнної України: роль Європейського Союзу.	2		
Самостійна робота	Тема. Сучасні відносини Україна-ЄС Поняття Шенгенської зони Безвізовий режим руху громадян між Україною та ЄС Перспективи членства України в ЄС.	10	14	
Практичне заняття 15	Роль Європейського Союзу у післявоєнній відбудові України. Реформи в Україні як умова європейської інтеграції: верховенство права та судова реформа, боротьба з корупцією та адаптація законодавства до норм ЄС. Посилення ролі ЄС в геополітичній політиці Європи.	2		<i>щотижня</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів

1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136 (Проаналізуйте структуру права ЄС. Вкажіть на основні розділи законодавства. Зробіть висновки про джерела права ЄС)	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття. 4 бали здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 3 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; 2 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками; 1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 60 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	4
Практичне заняття №2	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4

	таблиць	документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136 (Напишіть есе про можливий подальший розвиток ЄС)		
Практичне заняття №3	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №4	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №5	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4

Практичне заняття №6	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №7	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №8	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №9	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС»	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

		в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136		
Практичне заняття №10	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №11	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №12	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №13	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 балів Термін виконання – до наступного заняття.	4

		сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136 (Проаналізуйте структуру угоди про кандидатство в члени ЄС. України. Вкажіть на основні розділи угоди. Зробіть висновки про перспективи)		
Практичне заняття №14	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136 (Напишіть есе про можливі перспективи вступу України до ЄС)	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Практичне заняття №15	практичні: вирішення ситуаційних задач, складання схем, складання порівняльних таблиць	Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни «Основи права ЄС» в СЕЗН Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13136 (Напишіть есе про можливі перспективи вступу України до ЄС)	Правильна і вичерпна відповідь поставлені питання оцінюються у 4 бали Термін виконання – до наступного заняття.	4
Усього за поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				

Екзамен	Теоретичне завдання	Підготовка до заліку здійснюється за навчальним матеріалом усього курсу Питання для підготовки: передбачає розгорнуте висвітлення двох питань, перелік яких наведено у Moodle на сторінці дисципліни	правильна відповідь на одне питання оцінюється у 5 балів 5 балів - Відповідь повна, логічна та аргументована, демонструє глибоке розуміння навчального матеріалу. Здобувач правильно розкриває всі елементи питання; коректно використовує юридичну термінологію; посилається на норми законодавства, доктрину та/або судову практику (за потреби); вміє аналізувати правові явища, робити обґрунтовані висновки; не допускає фактичних чи концептуальних помилок. 4 бали - Відповідь загалом правильна і повна, але містить незначні неточності. Здобувач розкриває основний зміст питання; правильно застосовує більшість правових понять; допускає окремі помилки у формулюваннях або незначні прогалини в аргументації; висновки в цілому правильні, але недостатньо розгорнуті. 3 бали - Відповідь частково правильна, знання мають фрагментарний характер. Здобувач розкриває лише окремі аспекти питання; поверхово володіє юридичною термінологією; допускає помилки у тлумаченні норм права; не завжди може логічно обґрунтувати власну позицію; висновки неповні або недостатньо аргументовані. 2 бали- Відповідь неповна та значною мірою помилкова. Здобувач не розкриває суті питання; плутає основні правові поняття; неправильно тлумачить норми законодавства; відсутній логічний зв'язок між окремими частинами відповіді; висновки є необґрунтованими або неправильними. 1 бал - Відповідь мінімальна та поверхова. Здобувач відтворює окремі терміни або фрагменти матеріалу без розуміння їх змісту; не може пояснити сутність правових явищ; припускається грубих концептуальних помилок; фактично не володіє матеріалом з питання. 0 балів – Здобувач не дав відповіді на питання або відмовився відповідати; відповідь не відповідає змісту питання; демонструє повну відсутність знань з теми.	10 балів
	Тестування в Moodle	Передбачається відповідь на 20 тестових питань з	Виконання тестових завдань відбувається на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ. 3 банку	20 балів

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Основи права Європейського Союзу

		усього курсу	тестових завдань СЕЗН ЗНУ для кожного здобувача освіти випадковим чином обирається 20 тестових завдань. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал за одне тестове питання	
	Практичне завдання	Зміст, вимоги до оформлення: в якості практичного завдання передбачається вирішення задачі з курсу дисципліни.	Правильна відповідь оцінюється у 10 балів 10 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо всі питання в задачі розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 9-5 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; 4-2 бали – питання розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, задача не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками; 1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 60 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно.	10 балів
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси Рекомендована література

1. Акіменко Ю. Ю., Белогубова О. О. Україна як кандидат на вступ ЄС: інституційний аспект взаємодії. Держави та регіони, серія: право. 2023, №1. С. 198-202.
2. Грубінко А. В., Мартинов А. Ю. Європейський Союз після Врехіт: продовження історії : монографія. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2021. 258 с.
3. Інституціональне право Європейського Союзу : навчально методичний посібник / О. К. Каненберг-Сандула, О. В. Пасечник; ред. Х. Н. Бехруза. Львів : Вид. Кошовий Б.-П. О., 2023. 140 с.
4. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 372 с.
5. Пелех І., Сіденко А. В. Окремі аспекти процесу реформування сфери громадського здоров'я, відповідно до євроінтеграції України, в умовах дії воєнного стану. *Наукові перспективи*. 2023. № 11(41). С. 1028-1039. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/7728/7773>.
6. Право Європейського Союзу : академічний курс : підручник : 2-ге вид., доповнене і виправлене / В. І. Муравйов, Н. Б. Мушак, Ю. О. Волошин. Київ-Одеса : Фенікс, 2021. 436 с.
7. Право Європейського Союзу. Європейське право прав людини (в питаннях і відповідях) : навч.-довідк. посіб. / Т. В. Комарова, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін. Право, 2021. 256 с.
8. Яремчук В. Д. Я 72 Основи права Європейського Союзу та Ради Європи: дефініції, джерела, схеми, таблиці та персоналії : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 340 с.
9. Institutions of the European Union edited by Dermot Hodson, Uwe Puetter, Sabine Saurugger, and John Peterson. The New European Union Series. Fifth Edition. 13 March 2022. 504 p.
10. Manual on EU Legal Translation into Ukrainian. In 2 parts. Part A. EU Law, Language, and Terminology / Editors: Martina Bajčić, Colin D. Robertson, and Liudmyla Slavova. Kyiv: Publishing and Polygraphic Center "Kyiv University", 2024. 135 p.
11. Manual on EU Legal Translation into Ukrainian. In 2 parts. Part B. Ukrainian Language and Translation into Ukrainian / Editors: Martina Bajčić, Colin D. Robertson, and Liudmyla Slavova. Kyiv: Publishing and Polygraphic Center "Kyiv University", 2024. 289 p.
12. Nigel F. EU Treaties & Legislation 2021-2022. OUP Oxford; 32nd edition, 2021. 800 p.
13. Seidl C. Inflation: thruway of ECB's monetary policy. *Journal of Economic Analysis*. 2023. № 2 (1). P. 1–15.
14. Tomášek, M., Šmejkal, V. та ін. Коментар до Договору про функціонування ЄС, Договору про ЄС та Хартії основоположних прав ЄС. Прага: Wolters Kluwer ČR, 2024, 1780 с.
15. Romanenko K., Chmielarz P., Taran D., Kuryliuk Y., Pelekh I. A Systematic Review of Constitutional Regulation of Martial Law and Its Impact on Citizens' Rights. *Global Prosperity*. 2025. Vol. 5. № 3. С. 1-24. URL: <https://gprosperity.org/index.php/journal/article/view/180/157>
16. Пелех І.В., Сіденко А.В. Окремі аспекти процесу реформування сфери громадського здоров'я, відповідно до євроінтеграції України в умовах дії воєнного стану. *Наукові перспективи*. 2023. № 11(41). С. 1028-1039. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/7728/7773>.
17. Омельянчик С.В., Писаренко С.Ю., Пелех І.В. Міжнародно-правові та європейські стандарти у сфері оплати праці: вдосконалення національного законодавства в контексті

післявоєнного відновлення. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 15.

С. 171-176. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/398>.

18. Єрмоленко Д.О., Пелех І.В. Міжнародний досвід залучення громадських організацій до забезпечення незалежності та підзвітності судової влади. *Право і суспільство*. 2025. № 2. С. 73-79.

19. Єрмоленко Д. О., Пелех І.В. Взаємодія та комунікація громадянського суспільства та судової влади в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2025. № 16. С. 1-6. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2025-16-01-17>.

20. Єрмоленко Д.О., Макаренков О.Л., Пелех І.В. Латинізація судових рішень як складник правової інтеграції України. *Правові новели*. 2025. № 26. С. 350-358. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/26_2025/42.pdf.

Інформаційні джерела:

1. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
2. Інформаційний центр Міністерства юстиції України. URL: <http://www.informjust.kiev.ua>.
3. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://www.europa.eu>
4. Євроінтеграційний портал. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Європейського парламенту. URL: <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>
6. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/en/web/portal/home>
7. Представництво України при Європейському Союзі. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua>
8. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
9. Офіційний сайт «House of Europe». URL: <https://houseofeurope.org.ua>
10. Правова база Європейського Союзу. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=en>
11. Європейська Комісія. URL: http://ec.europa.eu/index_en.htm
12. Рада ЄС. URL: <http://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>
13. Європейський Центральний Банк. URL: <http://www.ecb.europa.eu>
14. Агентства в ЄС. URL: http://europa.eu/agencies/index_en.htm
15. Офіс офіційних публікацій Європейського Союзу. URL: <http://publications.europa.eu>
16. Офіційний журнал ЄС. URL: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=en>
17. Інформація про законодавчий процес на офіційному сайті ЄС. URL: http://europa.eu/eu-law/decision-making/procedures/index_en.htm

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом

вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності. Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potocznego_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_prijomu_v_drakhuvannya_pererivannya_navchannya_ponovlennya_perevedennya_zdobuvach_v_vischoyi_osv_ti_v_znu.pdf

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із

корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>